

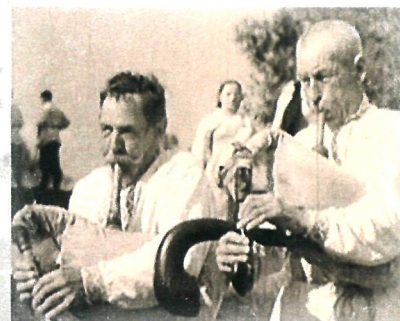
1Н//574995К(039)

Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь

Установа адукацыі

«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

Аўтэнтчны фальклор: праблемы захавання, вывучэння, успрымання

(памяці антраполага Зінаіды Мажэйкі)

ЗБОРНИК НАВУКОВЫХ ПРАЦ

Мінск
2016

МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

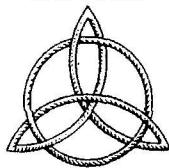
НАЦЫЯНАЛЬНАЯ
КАМІСІЯ РЭСПУБЛІКІ
БЕЛАРУСЬ ПА
СПРАВАХ UNESCO

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ
ЎНІВЕРСІТЭТ КУЛЬТУРЫ
І МАСТАЦТВАЎ

ЦЭНТР ЗАХАВАННЯ
СПАДЧЫНЫ ВУСНАЙ
ТРАДЫЦЫІ
БЕЛАРУСАЎ

БЕЛАРУСКІ САЮЗ
МУЗЫЧНЫХ
ДЗЕЯЧОЎ

БЕЛАРУСКАЯ
АСАЦЫЯЦЫЯ
ДУХАВЫХ АРКЕСТРАЎ
І АНСАМБЛЯЎ

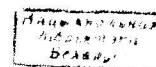
АЎТЭНТЫЧНЫ ФАЛЬКЛОР:

ПРАБЛЕМЫ ЗАХАВАННЯ, ВЫВУЧЭННЯ, УСПРЫМАННЯ

(памяці антрапалага Зінаіды Мажэйкі)

Зборнік навуковых прац

Мінск
БДУКМ
2016

ЗМЕСТ

<i>Юрый Бондар</i> Ахова нематэрыяльнай культурнай спадчыны як шлях да культурнай бяспекі ў XXI стагоддзі.....	8
--	---

ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ X МІЖНАРОДНАЙ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ

<i>Тамара Варфаламеева</i> Серыя «традыцыйная мастацкая культура беларусаў» як фальклорны звод, арыентаваны на рэвіталізацыю лакальных сістэм мастацтва вуснай традыцыі.....	9
<i>Bogdan Matlawski</i> Ludowe zespoły śpiewacze i kapele w kulturze Pomorza Zachodniego w latach 1945-1990	12
<i>Ігар Маціеўскі</i> Аб музычных сімвалах абрадаў пераходу.....	17
<i>Vytautas Lukšas</i> Epics and music in the official cult of the Early Grand Duchy of Lithuania: genesis and intercultural communication / abbreviation.....	27
<i>Руслан Койшыбаев</i> Фольклор Северного Казахстана.....	29

Секцыя 1

НЕМАТЭРЫЯЛЬНАЯ КУЛЬТУРНАЯ СПАДЧЫНА І ЯЕ АХОВА

<i>Энгельс Дараішэвіч</i> Глобальная праблема аўтэнтычнасці.....	32
<i>Вольга Лабачэўская</i> Беларускі куток у Парыжы: экспазіцыя БССР на сусветнай выстаўцы дэкаратыўнага мастацтва і мастацкай прамысловасці 1925 года.....	35
<i>Ірына Петрова</i> Традиции и инновации в контексте культурных индустрий.....	38
<i>Аляксей Бураўкін</i> Захаванне графічных вобразаў помнікаў архітэктуры Беларусі на аснове 3d-мадэлявання.....	39
<i>Зоя Босык</i> Охрана нематериального культурного наследия в Украине: создание ориентировочных перечней и обновления национального реестра.....	41
<i>Наталья Шелупенко</i> Нематериальное культурное наследие как объект культурной политики.....	43
<i>Эвеліна Шчадрына</i> Метадалогія практычнай фалькларыстыкі як сродак аховы нематэрыяльнай культурнай спадчыны (на прыкладзе русальнай абраднасці Беларусі).....	44
<i>Тацяна Мармыш</i> Этычная парадыгма захавання нематэрыяльнай культурнай спадчыны.....	47
<i>Вэнь Жань</i> Искусство «Лю-бай» в национальных исторических парках Китая.....	49
<i>Фёдар Рацык</i> Мотальскі музей: па шляху ад запаведніка народнай і самадзейнай творчасці да цэнтра па ахове нематэрыяльнай культуры рэгіёну.....	51
<i>Чжу Гэлімэн</i> Культурное наследие похоронных обрядов китайской народности Хани.....	54
<i>Сяо Жань</i> Этнодеревня как форма сохранения культурного наследия.....	56
<i>Хуан Яхуэй</i> Традиционный театр Китая как нематериальное культурное наследие, его развитие и охрана.....	58

Секцыя 2

ТРАНСФАРМАЦЫЯ ВІДАЎ І ЖАНРАЎ АЎТЭНТЫЧНАГА ФАЛЬКЛОРУ

<i>Наталья Карчевская</i> Народный танец на хореографических конкурсах и фестивалях.....	60
--	----

<i>Екатерина Гайдукевич</i> Фестиваль как форма праздничной культуры в современном обществе.....	61
<i>Ольга Беляева</i> Образность в традиционной хореографической культуре, ее специфика и структура.....	63
<i>Светлана Гродникова</i> Роль классического балета в формировании национальной хореографии.....	65
<i>Константин Трамбицкий</i> Проблемы популяризации и адаптации фольклора в творческой деятельности ансамбля «Баламуты».....	66
<i>Генадзь Лапацін</i> «Пад сваю кароўку саджуся...» Жывёлагадоўчыя замовы са збору Веткаўскага музея стараабрадніцтва і беларускіх традыцый імя Ф.Р. Шклярава.....	68
<i>Ірына Глушэц</i> Сучасны стан веснавой абраднасці Гомельскага Палесся.....	71
<i>Любовь Новик</i> Претворение народных традиций как источник создания самобытного репертуара	73
<i>Ларыса Раманавы</i> Абрад выклікання дажджу ў вёсках Чачэрскага, Кармянскага раёнаў Гомельскай вобласці.....	74
<i>Юань Пэйюэ</i> Интеграция традиционного сценического искусства и телевидения в Китае.....	76
<i>Юлія Халькова-Гармаза</i> Батлейка як адна з формаў замяшчэння грамадскага тэатру на тэрыторыі гарадоў Мінскай губерні XIX стагоддзя.....	78
<i>Сун Чанлун</i> Деревья-символы в китайской живописи Хуа-няо.....	79
<i>Кацярына Асадчая</i> Асаблівасці мастацкай рэканструкцыі абраду Провады русалкі ў сучасных умовах.....	81
<i>Чжао Акань</i> Видеоклип как форма репрезентации фольклора в торжественных концертах, посвященных празднованию китайского Нового года на канале CCTV.....	84

Секцыя 3

СЕМАНТЫКА І МІФАПАЭТЫКА ТРАДЫЦЫЙНАЙ АБРАДНАСЦІ

<i>Ольга Шарая</i> Проблемы картографирования обряда «вождения Куста».....	86
<i>Александр Смолик</i> Первотворение артефактов материальной культуры мифическими героями.....	89
<i>Рыма Кавалёва</i> Сфера купальской прозы.....	91
<i>Аляксей Камінскі</i> Рытуальна-абрадавыя комплексы святаў каляндарна-аграрнага цыкла.....	93
<i>Алег Хаменка</i> Этнагістарычны кантэкст выкарыстання словаў «белы», «бела», «alba» у фальклоры, этнонімах і тапонімах славян.....	95
<i>Руцкій Евгений</i> Структура эсхатологического мифа.....	97
<i>Тан Вэнчан</i> Особенности почитания дракона в культурах национальных меньшинств Китая.....	99
<i>Дарья Вермейчук</i> Сохранение фольклорных традиций художественными коллективами и творческими объединениями города Бреста.....	101
<i>Елена Самойлова</i> Тканевый код памяти в контексте ритуальных практик восточных славян.....	103
<i>Лю Янь</i> Архетип огня в контексте белорусской и китайской мифологии.....	105
<i>Паліна Курановіч</i> Сучасны стан русальнай абраднасці Гомельскага Палесся (паводле экспедыцый студэнтаў БДУКМ у вёску Вялікі Бор Хойніцкага раёна).....	107
<i>Ульяна Жылко</i> Адлюстраванне топаса дома ў беларускай мастацкай культуры XIX стагоддзя.....	109

<i>Лай Юзэз</i> Аллегория флоры-весны в картине М.В. Нестерова «Сёстры» (из собрания Национального художественного музея Республики Беларусь).....	111
<i>Юлія Кучвальская</i> Забароны на працу ў святочны перыяд (на прыкладзе калядных святаў).....	113
<i>Ганна Бабчанок</i> Вопыт выкарыстання рэгіянальнага фальклору ў пазашкольнай рабоце ў Асіповіцкім раёне Магілёўскай вобласці.....	115

Секцыя 4

ТРАДЫЦЫЙНАЯ КУЛЬТУРА

Ў АЎДЫЯВІЗУАЛЬНАЙ АНТРАПАЛОГІІ, КНІЗЕ І АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАСТОРЫ

<i>Геннадый Мишуоров</i> Становление школы игры на духовых народных инструментах в Беларуси.....	117
<i>Іна Алексініна</i> Уплыў творчай спадчыны трупы Ігата Буйніцкага на фарміраванне прафесійнага тэатральнага мастацтва Беларусі.....	119
<i>Юрый Бундін</i> Эртотерапія в коррекционной школе.....	121
<i>Наталья Наркевич</i> Теоретические основы изучения традиционной обработки металла и ювелирного искусства Беларуси.....	125
<i>Алена Пагоцкая</i> Дэкарацыйнае афармленне батлеечнага тэатра.....	127
<i>Юлія Николаева</i> Фольклорная образность как художественный принцип эстрадно-циркового искусства.....	129
<i>Чжао Сяюй</i> Роль диалога с культурно-историческими и художественными эпохами прошлого в развитии хореографического искусства (на примере Сайнайму).....	131
<i>Уладзімір Трапянок</i> Інтэрпрэтацыя кнігі Я. Баршчэўскага «Шляхціц Завальня, або Беларусь у фантастычных апавяданнях» на сцэне, тэлебачанні і радыё.....	133
<i>Марина Машедо</i> Использование декоративно-прикладного искусства в создании fashion-костюма (на примере техники войлока).....	134
<i>Лю Ян</i> О современном прочтении произведения «Ярданг на шёлковом пути» в китайском искусстве... ..	136
<i>Ірына Надольская</i> Відарысы фальклорных сюжэтаў у распрацоўцы дзіцячага культурнага ландшафту ..	139
<i>Алёна Моцёнок</i> Репрезентация традиционного архетипа трикстера в образе клоуна на примере немого кино.....	140
<i>Надежда Коршунова</i> Становление и развитие стрит-арта: специфика и этносоставляющие элементы..	141
<i>Чжао Дундун</i> Особенности развития оперного фильма на основе сицуй в китайском кино первой половины XX в.....	144
<i>Павел Стрельченко</i> Интеграция элементов фольклора и contemporary dance при создании хореографической миниатюры.....	146
<i>Дар'я Мардань</i> Семантыка вобраза беларускага песняра (на прыкладзе спектакля «Пясняр» Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя М. Горкага).....	148

Секцыя 5

ЭКАЛОГІЯ МАСТАЦТВА ВУСНАЙ ТРАДЫЦЫІ

<i>Аляксей Рагуля</i> Традыцыі народнага тэатра ў драматургіі Кандрата Крапівы.....	150
<i>Лідыя Шкор</i> Нацыянальная тэматыка в произведениях современных белорусских авторов... ..	152

<i>Ірына Канавальчык</i> Жаночы вобраз у беларускай народна-сцэнічнай харэаграфіі: традыцыі і наватарства.....	153
<i>Маргарыта Маскяліене</i> Кірмаш Казюкі як вызначальная рыса мастацкай культуры Віленшчыны.....	155
<i>Мікалай Іваненка</i> «Сэрцу трэба вера, а целу – мера!...» (народная педагогіка на ўсе часы).....	157
<i>Анастасія Лойко-Мічудо</i> Образы восточнославянскай міфалогіі в беларускай глінянай ігрушке 1950–1980 гг.....	160
<i>Віола Казаніна</i> Проблема аўтэнтычнасці в антыкваріате і декоратывна-прыкладным іскусстве.....	161
<i>Юрый Барадзін</i> Гераічнае ў аксіялагічным комплексе паэтычнага эпасу.....	164
<i>Бай Цзыцзян</i> Своеобразіе кампазітарскага творчэства Лю Тяньхуа.....	166
<i>Эльвіра Сцельмашук</i> Паняцце аўтэнтычнасці ў класічнай музыцы і ў фальклору.....	167
<i>Чжан Цзяньнань</i> Деятельность русской эмиграции в Шанхае (1930-1940 гг.).....	169
<i>Сунь Ао</i> Традиционный костюм как средство репрезентации народной культуры в фильме «Равнина белого оленя».....	170

Секцыя 6

ПРАБЛЕМЫ АРГНАЛОГІІ І МАРФАЛОГІІ МУЗЫЧНЫХ ІНСТРУМЕНТАЎ

<i>Аляксандр Карацееў</i> Асноўныя праблемы і параметры арганізацыйна-метадычнай, творчавыканальніцкай дзейнасці кіраўнікоў фальклорнага калектыву з традыцыйнымі народнымі духавымі і ударнымі інструментамі беларусаў (па матэрыялах функцыянавання мастацкіх вучэбных, аматарскіх і прафесійных калектываў).....	172
<i>Татьяна Бабіч</i> Ментальныя аснованы і захаваны традыцыйнага музыкалажнага інструментарыя і народнай інструментальнай музыкі беларусав.....	178
<i>Jānis Puriņš</i> Tautas mūzikas pielietojums latviešu komponistu daiļradē (ar pūtēju orķestru mūzikas piemēriem).....	180
<i>Dariusz Adam Ledzion</i> Wybrane postaci ludowych muzykantów z Powiatu Łobeskiego (Pomorze Zachodnie) z lat 1945-1970.....	183
<i>Józef Ratajczak</i> De doedelzak in Europa en elders in de wereld.....	190
<i>Фу Цян</i> Китайские народные духовые инструменты – предшественники кларнета: этноорганологический аспект.....	194
<i>Аляксандр Сурба</i> Дуда і апошні подых закаванага Саціра.....	198
<i>Юй Болинь</i> Общие сведения и история развития двухрядного электронного органа.....	202
<i>Татьяна Волчок</i> Экспозиция старинных клавирных инструментов в коллекции Музея Виктории и Альберта в Лондоне.....	204
<i>Сяо Юань Юань</i> Своеобразие творчества джазового пианиста Ло Нина.....	207
<i>Ульяна Клімянкова</i> Народныя музычныя інструменты ў распрацоўках замежных этнаарганалагаў.....	209
<i>Ли Шаохань</i> Специфика и функциональные особенности китайских народных ударных музыкальных инструментов – гонга, барабанов.....	211
<i>Ли Я</i> Преемственность и новаторство в традиционной культуре на примере фортепианной аранжировки пьес для гуцяня.....	213

<i>Чжан Сяньлян</i> Черты новаторского стиля в концерте для виолончели и симфонического оркестра с использованием традиционных китайских народных инструментов.....	215
---	-----

Секцыя 7

**УНЁСАК РОДУ ШАМЯКІНЫХ У ВЫВУЧЭННЕ І ПАПУЛЯРЫЗАЦЫЮ ФАЛЬКЛОРУ
(да 95-годдзя з дня нараджэння Івана Шамякіна)**

<i>Міхась Кенька</i> Род Шамякіных і фальклор.....	217
<i>Вячаслаў Калацэй</i> Дрэва на камнях: тры пакаленні беларусістаў з роду Шамякіных.....	218
<i>Марына Вяселуха</i> «Дух» традыцыйнай беларускай сям’і ў структурах паўсядзённасці роду Шамякіных.....	220
<i>Вячаслаў Красулін</i> Энцыклапедычнае выданне «Этнаграфія Беларусі» і яго рэдактар Іван Шамякін.....	223

Секцыя 8

ПРАБЛЕМЫ СПЕЎНАЙ ЭТНАФОНІІ

<i>Галина Кутырёва-Чубаля</i> Белорусские волочёбные песни: ареология, диахрония, межцикловые связи (на примере двух макротипов).....	225
<i>Галина Тавлай</i> Белорусские волочёбные песни в полиэтническом контексте: некоторые проблемы генезиса и многоголосия.....	227
<i>Наталля Петухова</i> Рэканструкцыя спеўнай этнафоніі ў аматарскіх калектывах.....	238
<i>Ирина Попова</i> Деятельность А. И. Рубца (1837–1913) в сфере собирания и изучения народных музыкальных инструментов.....	241
<i>Таццяна Пладунова</i> Да пытання тыпалогіі тэмбраў вакальнай этнафоніі беларусаў.....	244
<i>Ларыса Рыжкова</i> Падрыхтоўка да спеўнай імправізацыі ў дзіцячым фальклорным ансамблі.....	247
<i>Алеся Силаева</i> Методологические подходы к исследованию хоровой театрализации.....	248
<i>Анастасія Маковцова</i> Популяризация белорусского песенного фольклора в телевизионных проектах (на примере проекта «Наперад у мінулае» телеканала «Беларусь 3»).....	251
<i>Юлия Стрижиченко</i> Специфика исполнительских приёмов свадебных песен Понеманья.....	253
<i>Татьяна Бейма</i> Этно-проект «Кола» как форма презентации современного народного песенного творчества.....	255
<i>Не Вэй</i> Фольклор как компонент звукового образа фильма: подходы к изучению.....	257
<i>Евгений Зыкович</i> Трансформация аутентичных музыкальных и театрально-зрелищных элементов в творчестве современных арт-коллективов Беларуси.....	258
<i>Вера Стоянова</i> Фольклорные сборники молдавской певческо-инструментальной традиции (конец XVIII – первая половина XX века).....	259
<i>Кацярына Магонова</i> У пошуках фальклорных песенных традыцый Гомельшчыны.....	262
Звесткі аб аўтарах.....	264